

V E N D I M
Nr. 134, 17.6.2002

“NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli	Anëtar i Gjykatës Kushtetuese
Alfred Karamuço	Anëtar i “““
Kristofor Peçi	Anëtar i “““
Kujtim Puto	Anëtar i “““
Petrit Plloçi	Anëtar i “““
Zija Vuci	Anëtar i “““

me sekretare Arbenka Lalica, në datat 15.2.2002 dhe 15.5.2002, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.28 Akti që i përket:

K Ë R K U E S: MAHMUDIE, XHEVRIJE E SABIRE KAZAZI, përfaqësuar nga avokate Hanëme Bakia dhe Shpëtim Kazazi, me prokurë.

SUBJEKT I INTERESUAR: ALEKSANDER, ILIR e MUKADES GAVOÇI, trashëgimtarë ligjorë të Olimbi Gavoçi, përfaqësuar nga avokatët Viktor Ikonimi e Maksim Ostreni, me prokurë.

O B J E K T I: Shfuqizimi si antikushtetues i vendimeve nr.1228, datë 14.12.2000 të Gjykatës së Apelit të Tiranës dhe nr.799, datë 13.7.2001 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (Dhoma e Këshillimit”).

BAZA LIGJORE: Neni 131 shkronja “F” të Kushtetutës.

Në kërkesën drejtuar Gjykatës Kushtetuese, kërkuessit kanë parashtruar këto shkaqe për shfuqizimin e këtyre vendimeve:

Gjykata e Lartë nuk ka respektuar kërkesat për një proces të rregullt ligjor. Ajo nuk ka mbajtur qëndrim ndaj shkeljes që ka kryer gjykata e apelit, e cila, në kundërshtim me nenin 6 të Kodit të Procedurës Civile, nuk është shprehur për të gjitha kërkimet që përfshihen në objektin e padisë.

Edhe sikur të pranohet që Ismail Baruti të ketë bërë disponime me testament në favor të së paditurës, kjo do të thotë që ai i ka lënë asaj vetëm pasurinë që ka pasur në kohën e vdekjes, por jo edhe për pasuritë e tjera që u janë kthyer më vonë, me vendim të Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, trashëgimtarëve të babait të tij Ali Riza Baruti.

Në gjykimin e kësaj çështjeje janë lejuar edhe shkelje të tjera procedurale, si dhe nuk është respektuar ligji “Për noterinë”. Konkretisht, nuk është vërtetuar ekzistenca e testamentit ollograf të pretenduar nga e paditura. Ky akt nuk i bashkëngjitet procesverbalit që ka mbajtur noterja e Shkodrës, e cila ka pasqyruar aty vetëm deklaratimet gojore të të paditurës, dhe jo përmbajtjen e testamentit të pretenduar prej saj.

Në këto rrethana, marrja për bazë e këtyre provave shkresore, të redaktuara në kundërshtim me ligjin, nuk pajtohet me kërkesat e Kushtetutës që kanë të bëjnë me procesin e rregullt ligjor.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Zija Vuci, përfaqësuesit e kërkuessve, të subjektit të interesuar dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

Në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor të Tiranës është ngritur në vitin 1999 një padi në emër të Lutfije Barutit, motër e kërkuessve Mahmudie, Xhevrije dhe Mukades Kazazi. Objekt i kësaj padie, fillimisht, ka qenë njohja e paditësës si trashëgimtare e vetme ligjore e bashkëshortit të saj, Ismail Ali Baruti, vdekur në Tiranë në vitin 1986, si dhe detyrimi i të paditurës Olimbi Gavoçi, nënë e subjekteve

të interesuara, Aleksandër, Ilir e Mukades Gavoçi, t'i dorëzojë asaj pasurinë trashëgimore që i vjen prej tij.

E paditura, në formë prapësimi, ka pretenduar se këtë pasuri e ka fituar në bazë të një testamenti ollograf, të përpiluar nga i lartpërmenduri si vëlla i saj, i cili, me këtë akt të vullnetit të fundit, i ka mbyllur rrugën çeljes së trashëgimisë në favor të paditëses.

Për të vërtetuar këtë fakt, e paditura ka paraqitur midis provave shkresore edhe dëshminë testamentare të redaktuar në vitin 1994 në zyrën noteriale të Shkodrës.

Në përgjigje të këtij prapësimi, përfaqësuesi i paditëses (e cila nuk ka marrë pjesë në gjyq), ka shtuar objektin e padisë dhe ka kërkuar anulimin si të pavlefshëm të testamentit në fjalë, duke parashtruar se ky ka cenuar rezervën ligjore që i takonte asaj si trashëgimtare e radhës së parë dhe si person i paafte në ngarkim të trashëgimlënësit, Ismail Baruti.

Ka rezultuar se, gjatë gjykimit në shkallë të parë, ka ndodhur vdekja e paditëses. Në këtë fazë është bërë zëvendësimi i saj procedural, me kërkesit si trashëgimtarë të vetëm ligjorë. Në përfundim të shqyrtimit të çështjes, Gjykata e Rrethit Gjyqësor të Tiranës, me vendimin nr.2389, datë 13.7.2000, ka vendosur pranimin pjesërisht të padisë për konstatimin e pavlefshmërisë së testamentit ollograf datë 10.4.1983 dhe detyrimin e të paditurës Olimbi Gavoçi të njohë si trashëgimtare ligjore të paditëses Lutfije Baruti, mbi gjysmën e pasurisë trashëgimore që ka lënë Ali Riza Baruti, babai i Olimbisë dhe i testatorit Ismail Baruti, si dhe pushimin e gjykimit për pjesët e tjera të padisë.

Mbi ankimin e të paditurës Olimbi Gavoçi, Gjykata e Apelit të Tiranës, me vendimin nr.1228, datë 14.12.2000, ka ndryshuar vendimin e sipërm të gjykatës së rrethit dhe duke e gjykuar çështjen në fakt ka vendosur rrëzimin e padisë si të pabazuar në prova dhe në ligj.

Kundër vendimit të Gjykatës së Apelit të Tiranës, kanë ushtruar rekurs të tria kërkeset, por Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr.779, datë 13.7.2001, ka vendosur në Dhomën e Këshillimit, mospranimin e këtij rekursi si të pabazuar në ligj.

Duke mos u pajtuar me këtë zgjidhje, kërkeset i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese për shfuqizimin e këtyre vendimeve. U konstatua se pas ushtrimit të kësaj kërkeje kishte ndodhur edhe vdekja e Olimbi Gavoçit dhe në vend të saj u thirrën dhe morrën pjesë në seancë plenare subjektet e interesuara: Aleksandër, Ilir e Mukades Gavoçi si trashëgimtarë ligjorë të radhës së parë.

Gjykata Kushtetuese, duke krahasuar përmbajtjen e kërkesës objekt gjykimi me provat e administruara në seancë plenare, çmon se pretendimet e kërkueseve për papajtueshmëri me Kushtetutën të vendimeve gjyqësore të sipërpërmendura janë të pabazuara. Pretendimi i tyre se gjykatat nuk kanë vënë në diskutim dhe nuk janë shprehur për të gjitha kërkimet që përbëjnë objektin e padisë, nuk i përgjigjet realitetit.

Gjykata e apelit ka prishur vendimin e gjykatës së shkallës së parë dhe, duke e gjykuar çështjen në fakt, ka vendosur rrëzimin e padisë. Ajo ka pranuar se kërkeset nuk legjitimohen të kërkojnë anulimin e testamentit objekt gjykimi dhe të përfitojnë nga rezerva ligjore e trashëgimlënësës së tyre Lutfije Baruti. Sipas gjykatës, e drejta për kërkimin e kësaj rezerve është një e drejtë personale, që i takonte vetëm kësaj të fundit, por, me vdekjen e saj, kjo është shuar dhe nuk iu kalon trashëgimtarëve.

Pra, me këtë vendim, gjykata i ka dhënë zgjidhje të njëjtë edhe dy kërtimeve të tjera të pretenduara nga kërkeset, gjë që del e qartë nga vetë pjesa urdhëruese e këtij vendimi. Në këtë pjesë ajo është shprehur për rrëzimin në tërësi të padisë, ç'ka do të thotë se ka rrëzuar të gjitha kërkimet që përbëjnë objektin e saj.

Ky konkluzion argumentohet me faktin se, përderisa ka lënë të paprekur testamentin, ajo ka ligjëruar trashëgiminë testamentare dhe i ka mbyllur rrugën zbatimit të dispozitave të Kodit Civil "Mbi trashëgiminë ligjore" për t'i njohur kërkeset si trashëgimtare mbi pasurinë, e cila përfaqëson rezervën ligjore të trashëgimlënësës së tyre.

Veç sa sipër, një pretendim i tillë nuk është ngritur nga kërkeset as në rekursin drejtuar Gjykatës së Lartë. Në këtë rekurs nuk janë parashtruar, gjithashtu, as shkaqet ligjore për të cilat ato kanë kërkuar shfuqizimin e vendimit të gjykatës së apelit. Përmbajtjen e këtij rekursi, nga fillimi deri në fund e përshkon përpjekja e tyre, që, nëpërmjet analizës dhe çmimit të provave në mënyrë të ndryshme nga të dyja gjykatat, të ngrenë pretendime, të cilat gjykata i ka verifikuar dhe nuk i ka pranuar.

Kështu, në kundërshtim me faktet e pranuar nga gjykata e shkallës së parë, me vendimin e së cilës kërkeset kanë qenë dakord dhe nuk e kanë kundërshtuar pranë gjykatës së apelit, në rekurs ato

kanë dalë me pretendimin se ish-kunati i tyre, Ismail Baruti, nuk ka lënë fare testament, por për të vërtetuar se ky akt ka ekzistuar, noterja që ka lëshuar dëshminë testamentare në emër të Olimbisë ka falisifikuar dokumentat.

Në këto rrethana, Gjykata Kushtetuese çmon se vlerësimi që i ka bërë Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë këtyre pretendimeve, duke mos i konsideruar këto si shkaqe ligjore që meritojnë të shqyrtohen në seancë gjyqësore, nuk përmban në vetvete elementë të një procesi jo të rregullt ligjor.

Në këtë rast, ai, duke vendosur në Dhomën e Këshillimit mospranimin e rekursit, nuk ka dalë jashtë kompetencave të veta dhe nuk ka marrë atributet që ka si gjykatë, kur gjykon çështjen në seancë gjyqësore.

Të njëjtën natyrë, por të shtjelluar në një mënyrë tjetër, kanë edhe problemet e ngritura në kërkesën drejtuar Gjykatës Kushtetuese. Edhe këto, ashtu si ato të parashtuara në rekursin drejtuar Gjykatës së Lartë, bazohen në analizën e çmimit e provave dhe nuk i përmbahen konkluzioneve ose kritereve që ka zbatuar gjykata e rrethit dhe e apelit për vlerësimin e tyre.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të neneve 131/f të Kushtetutës, si dhe nenit 72 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

V E N D O S I:

- Rrëzimin e kërkesës.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.